



## NORMAN THOMAS ODKLANJA BROW- DERJEV PREDLOG

**Generalni tajnik kom. stran-  
ke je predlagal socialistom  
postavitev skupne  
kandidatske liste za pred-  
sedniške volitve**

NEW YORK. — Časopisna  
agencija Associated Press po-  
roča, da je socialistični voditelj  
Norman Thomas sinoči v New  
Yorku ostro zavrnil predlog ge-  
neralnega tajnika komunistič-  
ne stranke Earl Browderja, da  
se socialisti in komunisti posta-  
vijo skupno kandidatsko listo  
za predsedniške volitve v jese-  
ni. Browder je izjavil, da se  
bo posvetoval s socialističnimi  
voditelji ob priliki konvencije  
socialistične stranke, ki bo za-  
čela zborovati v Clevelandu v  
petek in da bo govoril na shodu  
v Engineers avditoriju o "kom-  
unističnih predlogih za zdru-  
žen nastop proti reakciji v letoš-  
nji volilni kampanji".

Thomas, ki ga "starogardi-  
sti" v soc. stranki kritizirajo,  
da se je preveč spoprijateljil s  
komunisti, je glasom poročila  
Associated Pressa izjavil, da  
ameriška situacija ne zahteva  
nič takega, kakor predlaga  
Browder. Dalje je Thomas dejal,  
da se mu vidi komunistični  
predlog "nekam čuden" sprito  
obnašanja francoskih komunist-  
ov, ki "so bili izvoljeni pod za-  
stavo ljudske fronte, in zdaj ob-  
zri zmage pa odklanjajo pre-  
vezni vsake odgovornosti v vladi."

## POPIVANJE NARAŠČA

MINNĀPOLIS. — Število  
moških pod 30 letom starosti,  
ki jih zavarovalniške družbe ne  
marajo zavarovati zaradi pre-  
obilnega zavižavanja alkoholnih  
pijač, je naraslo za 183 odstot-  
ke, odkar je bila odpravljena  
prohibicija. Tako pravi poro-  
čilo Northwestern National Life  
Insurance družbe, ki dostavlja,  
da so žgane pijače vzrok za od-  
klonitev največ izmed moških  
prosilcev pod 45 letom.

## PREPOČASI VOZIL

PORTLAND, Me. — Charles  
G. Broughton je bil na tukajš-  
njem policijskem sodišču obso-  
jen na deset dolarjev globe, ker  
je vozil svoj avto — prepočasni.  
Mož se je peljal z brzino 8 milj  
na uro in ker je bila cesta ozka,  
drugi avtomobilisti niso mogli  
mimo njega naprej, da je bila  
nazadnje cesta za Broughtonom  
eno miljo na daljavo polna av-  
tomobilov, ki niso mogli na-  
prej.

## Mehiški nadškof umrl

MEXICO CITY — Tu je umrl  
po dvatredenski bolezni 59-letni  
nadškof Pascual Diaz Barreto,  
ki je načeloval mehiški katoliš-  
ki cerkvi od l. 1929.

## Kultura

### SOC. ZARJA

Opozorja se vse pevce in pev-  
ke Soc. Zarje, da se gotovo ude-  
ležijo pevskega vaja v četrtek ob 8.  
uri zvečer. Zbor ima za nasto-  
piti na shodu v mestnem avdi-  
toriju, ko se otvori socialistič-  
na konvencija, v soboto 23. ma-  
ja ob 7:30 zvečer. Vaje bo imel  
zbor tudi skupno z drugimi v  
mestnem avditoriju. — Tajnik.

## ZANIMIVE VESTI IZ ŽIVLJENJA NA- ŠIH LJUDI PO ŠIRNI AMERIKI

V Milwaukeeju, Wis., sta se  
poročila Joe Gorenc in Angeli-  
na Gole. Fotografu Rudyju  
Verškiju se je rodila hčerka. V  
sosednjem Sheboyganu je umr-  
la Cecilija Butkovič v starosti  
40 let. Jerry Eržen in soproga  
sta pa obhajala srebrno poro-  
ko.

V Franklinu, Kans., je pred  
nekaj dnevi umrl 72-letni John  
Hermaus, doma od nekdaj na  
Spodnjem Štajerskem. V A-  
meriko je prišel pred kakimi 40  
let in tu ne zapuša nobenih  
sorodnikov.

V Lesjak iz Piney Forka, O.,  
je prejel žalostno vest, da je v  
Veliki Kumpali pri Stični na  
Dolenjskem umrla njegova ma-  
ti v visoki starosti 76 let. Lo-  
kojica zapuša v Ameriki štiri  
sinove, v starem kraju pa ene-  
ga sina in tri hčere.

V Calumetu, Mich., je pred  
nekaj dnevi umrla slovenska  
mladenka Rose Cimerman, ki ji  
je uničila mlado življenje jeti-  
ka. Zapuša starše, brata in  
dve sestri. — Dalje je umrl na  
Centennial Heights 72 let stari  
John Mihelčič, doma iz Gorke-  
ga na Hrvaškem. Tu je živel  
47 let in skoro vsa ta leta delal  
v rudnikih. Zapuša štiri sino-  
ve in dve hčeri.

Johnu Muru iz Coverdala,  
Pa., je bila sporočena žalostna  
vest, da mu je v Podgori pri  
Stari Selci umrl njegov oče  
Franc Mur v starosti 66 let. V  
Ameriki zapuša sina in sestro,  
omoženo Perešuti.

Ely, Minn. — 25-letni Jos.  
Podboy se je pred nekaj dnevi  
smrtno onesrečil s svojim av-  
tom, ki se je prevrnil ter fan-  
ta zadušil. Podboy se je vra-  
čal iz Virginije in smrt ga je  
doletela na cesti Ely-Tower, ka-  
kih 12 milj zapadno od tu.

Edison, Kans. — Frances Po-  
tisek je prešla žalostno obves-  
tilo, da ji je v Prevaljah na  
Spodnjem Štajerskem umrl oče  
Martin Perme v visoki starosti  
87 let. Bil je najstarejši rudar  
v svojem kraju.

Brooklyn, N. Y. — Pred krat-  
kim je tu umrla Mary Ivansek,  
doma iz Sel pri Brežicah na  
Štajerskem.

Kansas City, Kans. — Pred  
več dnevi je tu umrla Katarina  
Sečen, stara 44 let in doma iz  
Adlešičev v Beli Krajini. V  
Ameriki je bila 30 let in tu za-  
puša moža in deset otrok. —  
Tudi je umrl tu pionir Martin  
Medved, star 72 let in doma iz  
Dolenje Podgore v Beli Krajini.  
Bil je najstarejši Slovenec v na-  
selbini ter je delal 44 let v Ar-  
mourjevih klavninah. — Dalje  
je umrla Mary Švigelj, stara 87  
let in doma iz Deskove vasi pri  
Starem trgu ob Kolpi. V Ame-  
riki je živela 27 let.

## Nagla smrt

V torek popoldne je nanaglo-  
ma preminul Valentin Topolo-  
vac, star 45 let, stanujoč na  
6909 St. Clair Ave. Tukaj za-  
puša žalujočo soprogo Dorote-  
jo, sina Roberta in Karola ter  
več sorodnikov. Doma je bil  
iz Hrastina trgovišča Zagorje,  
kjer zapuša starše, brate Iva-  
na, Franka in Petra, sestro Ka-  
rolino in Marijo ter več drugih  
sorodnikov. V Ameriki je bi-  
val 23 let. Bil je član društva  
Jutranja Zarja, št. 337 H. B. Z.  
Pogreb se bo vršil v petek ob  
1:30 popoldne iz pogrebnega za-  
voda Jos. Zele in Sinovi, 6502  
St. Clair Ave.

## KRATKOVIDEN JE MO- RAL BITI

CAMBRIDGE, Mass. — Tu-  
kaj je dosegel ločitev zakona  
32-letni Walter J. Searles iz  
kraja Melrose, ki je kot vzrok  
za ločitev navedel, da ga je nje-  
gov žena grdo potegnila, ko  
mu je l. 1924, ko sta se poročila,  
rekla, da je bila 24 let stara.  
Walter je dejal, da je šele mno-  
go pozneje zvedel, da se je ona  
prvič poročila že l. 1904 in da  
je sedaj stara že 60 let.

## BANČNI ROPAR PRIJET

LOS ANGELES. — Zvezni  
detektivji so tu prijeli Averyja  
Simonsa, bančnega roparja, ki  
ga je iskala zvezna policija na  
treh kontinentih in ki se ga  
smatra za "ameriškega bančne-  
ga roparja št. 1". Simons se  
je aretaciji izogibal celih dva-  
najst let, naposled pa je bil le  
prijet.

## Umori v Palestini

JERUZALEM. — Včeraj je  
bil najden na ulici zopet eden  
umorjen žid, ki je postal peta žr-  
tev protizidovskih izredov A-  
rabcev od zadnje sobote. Oblasti  
so izdale še strožje odredbe za  
vzdrževanje reda in promet na  
cesti iz Jeruzalema v Haifo je  
dovoljen samo pod vojaško stra-  
žo.

## Roparski obisk pri Kollandru na St. Clairju

Včeraj zjutraj, kmalu po de-  
veti uri, ko je August Kollan-  
der, ki ima v Slovenskem Na-  
rodnem Domu na St. Clairju  
svoj urad za pošiljanje denar-  
ja in prodajanje parobrodskih  
listkov, odprl svoj urad, je pri-  
šel mlad možki v njegovo pisar-  
no in zahteval znamko za pet  
centov. Mr. Kollander mu je  
prijazno pojasnil, da on ne pro-  
daja znamk, da pa se iste doli-  
jo v lekarni preko ceste. Nato  
je bandit z ostrim glasom ukal-  
zal, naj se Kollander vleče na  
tla in ko je Kollander hotel ve-  
deti zakaj, mu je zlikovec po-  
vedal, da hoče denar. Kollan-  
der je segel v žep in mu hotel  
dati denar, ki ga je imel pri  
sebi, toda bandit se je očitno  
ustrašil kakega morebitnega o-  
ročja v žepu Kollanderja in je  
takoje zahteval, da Kollander  
potegne roke iz žepa in se vle-  
že na tla. Ko se tudi na ta  
ukaz Kollander ni vlegel na tla,  
mu ukaže bandit odpreti veliko  
blagajno, ki je bila oddaljena  
par korakov od Kollandra in  
v bližini vrat, ki vodijo v drugi  
urad. Kollander se je premiš-  
ljeno in počasi pomikal do bla-  
gajne ko pa je bil blizu nje se je  
naglo pognal skozi vrata v dru-  
go sobo, med tem pa je že počil  
strel in razbil steklena vrata.  
Bandit je seveda takoj nato tu-  
di odkuril iz urada. Strel sta  
slišala Mrs. Makovec, ki ima  
svojo slaščičarno tudi v SND  
in Mr. Kushlan, odvetnik, ki sta  
takoje prišla h Kollandru v  
urad, ta pa je že gledal, kam je  
bandit izginil. Takoje je bila ob-  
veščena policija, kateri je dal  
Kollander dober opis bandita.  
Le sreči in prisotnosti duha se  
ima Kollander zahvaliti, da ni  
v bolnišnici oz. da ni še kaj huj-  
šega.

## Razstava naših mladih umetnikov v SND

V petek zvečer bomo  
praznovali nov kulturni  
dogodek v naši naselbini,  
ko bo v avditoriju Slove-  
nskega Narodnega Doma na  
St. Clair Ave. otvorena  
razstava del učencev in u-  
čenk Jugoslovanske šole  
moderne umetnosti, ki je  
bila ustanovljena pod po-  
kroviteljstvom SND in ki  
jo uspešno vodi naš rojak  
v ameriškem in tudi slo-  
venskem umetniškem sve-  
tu priznani umetnik Gregor  
H. Perušek. Razstave  
se bo udeležilo 22 Peru-  
škovi učencev in učenk z  
okrog 70 slikami, med ka-  
terimi je mnogo del prese-  
niteljno visoke kvalitete.  
Zlasti pa preseneča izredno  
bogastvo barv, ki se jih  
poslužujejo naši mladi u-  
metniki pri ustvarjanju  
svojih del. Človek skoro  
ne more verjeti, da je mi-  
nulo šele par let, odkar je  
bila umetniška šola usta-  
novljena, toliko izvežba-  
nosti že kažejo proizvodi  
Peruškovi učencev in učenk,  
med katerimi se nahajajo  
nesporno umetniški talen-  
ti izredne kvalitete. Pose-  
tili to razstavo bo nedvom-  
no užitek, kakršnega nismo  
vsak dan vajeni.

Vrata v razstavno dvo-  
rano se bodo odprla ob šes-  
tih zvečer, formalno pa  
bo razstava otvorena ob  
osmih zvečer s progra-  
mom, ki vključuje razne  
govornike in pevce. Celotni  
program tridnevne  
razstave in sobotne privo-  
ditve učencev in učenk Slo-  
venske šole SND prinaša-  
mo na drugem mestu.

Razstava del Peruškovi-  
h učencev bo nedvomno va-  
žen kulturni dogodek za  
našo naselbino, ki ga ni-  
kakor ne smemo prezreti.  
Dolžnost nas vseh je, da  
razstavo posetimo, ako ne  
v petek, pa v soboto ali  
nedeljo, da s tem pokaže-  
mo, da smo zmogni ceniti  
prizadevanje umetnika-uchi-  
telja in njegovih nadarje-  
nih učencev in učenk. Ni-  
kogar, ki se smatra za kul-  
turnozavednega cleveland-  
skega Slovence, ne sme  
manjkati na razstavi.  
Vstopnina je malenkostna,  
samo 10c za razstovo.  
Vstopnina za priveditev  
Slovenske šole v soboto  
zvečer bo pa 25c.

## Odšel v Milwaukee

Janko N. Rogelj je odpotoval  
danes zjutraj v Milwaukee,  
Wis., na konvencijo SSPZ kot  
tajnik združevalnega odbora  
JSKJ. Vrne se v soboto.

## DRUŠTVENIM URADNIKOM IN ČLANSTVU NA ZNANJE!

Društvene uradnike in član-  
stvo v splošnem se tem potom  
obvešča, da je delo v gl. uradu  
vsled pred-konvenčnih priprav  
zaostalo, in razna izplačila, ki so  
bila navadno splečana ob tem  
času vsaki mesec, bodo odgode-  
na do završitve konvencije.

Vse prizadete se torej pros-  
ja, da nekoliko potrpijo in ne izpra-  
šujejo po nepotrebnem, čemu  
kaka zadeva še ni rešena ali iz-  
plačana.

William Rus, gl. tajnik  
M. G. Kuhel, gl. blag.

## Na pol izučeni delavci so najbolj udarjeni

WASHINGTON. — Statisti-  
ka, ki jo je pripravila uprava  
zveznih relifnih del, kaže, da je  
depressija najhujše udarila baš  
na pol izvežbane industrijske  
delavce in ne neizvežbane de-  
lavce, kakor se je domnevalo.  
Izmed 6,385,740 brezposelnih  
oseb, ki so vpisane v relifnih  
seznamih kot delazmožne ose-  
be, je 1,021,275 samo delno iz-  
učeni delavcev — pekov, kovin-  
skih delavcev, oblačilnih, jeklar-  
skih in mesarskih delavcev itd.  
Zastopane so vse industrije, ki  
pač absorbirajo izučene delav-  
ce, katerih v nekaterih indus-  
trijah celo primanjkuje, dočim ni  
pravga povpraševanja za na-  
pol izučene delavce, še manj, ka-  
kor za navadne delavce, težake.  
Navaden delavec lažje najde de-  
lo, kakor delavec, ki se samo  
deloma razume na gotovo delo.

Veliko je tudi število "belo-  
ovratničarjev" na relifu, med  
njimi 40 tisoč učiteljev, med  
katerimi je več tisoč visokošol-  
skih inštruktorjev in profesor-  
jev. Število pisarniških delav-  
cev na relifu znaša 240,325. Pro-  
dajalniških in drugih trgovskih  
uslužbencev je na relifu 110,057.

Izučeni gradbeni in konst-  
rukcijskih delavcev je na re-  
lifu 477,775, med njimi 128,702  
tesarjev. Tudi izučeni delav-  
cev drugih strok je še mnogo  
tisočev brez dela in na relifu oz.  
zaposlenih pri relifnih delih.

## HOOVER SE NA RAZ- POLAGO

WASHINGTON. — Bivši  
predsednik Herbert Hoover je  
včeraj sicer formalno izjavil,  
da se ne bo potegoval za repu-  
blikansko predsedniško nomina-  
cijo, ni pa povedal, kaj bi storil,  
ako bi ga konvencija sama  
nominirala. S tem je za vsak  
slučaj pustil vrata odprta, če bi  
se republikanski konvenciji za-  
hotelo, da bi ga nominirala.  
Hoover ni rekel, da nominacije  
ne bi maral sprejeti, temveč  
samo, da se ne bo potegoval za  
njo.

## STRAJK MEHIŠKIH ŽE- LEZNICARJEV USTAV- LJEN

MEXICO CITY. — Predsed-  
niku Cardenasu je včeraj uspe-  
lo pregovoriti voditelje železni-  
čarjev, ki so v pondeljek odšli  
na stoodstotno efektivno stavko,  
da so pristali na to, da bodo  
pozvali železničarje, da se vrne-  
jo na delo. Vlada posredovala  
na komisija je označila stavka  
nekaj ur po izbruhu za nelegal-  
no, nakar se je Cardenas takoje  
obrnil na voditelje stavkajočih  
železničarjev, naj stavko usta-  
vijo, kar so obljubili storiti.

## Enajst tisoč za odkritje morilca

Nagrada za odkritje morilca  
clevelandskega unijskega vodi-  
telja Whitelocka, ki je dotlej  
znašala pet tisoč dolarjev, je bi-  
la pred sinočnim zvišana na  
enajst tisoč, ko so člani osmih  
unij tovornih soferjev dovolili  
v ta namen šest tisoč dolarjev.  
Pričakuje se, da bo tudi Clevel-  
landska del. fed. priložila svoj  
delež.

## Seja

Nocoj se bo vršila izredna se-  
ja direktorija Slovenskega Dru-  
štvenega Doma na Recher Ave.  
Prosi se, da se udeležijo gos-  
podinjinski osek, gospodarski  
osek in vsi tisti, kateri o bili  
izvoljeni za pobiranje oglasov  
za priveditev Doma. — Tajnik.

## Dosedanji zaključki IX. redne konvencije SSPZ

**Predlog, da se premesti gl. urad iz Chicaga  
v Cleveland, je bil poražen, enako predlog,  
da se izvoli poseben združevalni odbor**

Na dnevnem redu je razprava o pravilih

MILWAUKEE. — Deveta  
redna konvencija Slovenske  
Svobodomselne Podporne Zve-  
ze, ki se vrši v Milwaukeeju, je  
bila otvorena v pondeljek zju-  
traj, nakar se je v rekordnem  
času konstituirala ter začela z  
delom. Za konvenčnega pred-  
sednika je bil soglasno izvoljen  
Krist Stokel iz Clevelanda, za  
konvenčna podpredsednika pa  
Charles Koman in John Kvar-  
tich. Za konvenčnega tajnika  
je bil izvoljen Peter Bernik iz  
Chicaga. Zapisničarja ima kon-  
vencija enega in je bil izvoljen  
Jakob Zupan.

Glavni uradniki so podali pi-  
sana poročila, kar je konvenci-  
ji prihranilo skoro en cel dan.  
V razne konvenčne odseke so  
bili izvoljeni kot sledi: v odbor  
za prošnje in pritožbe Joseph  
Dolinar (189), Zupančič (227),  
Anton Laurich (146) in Frank  
Poravne (176); v odbor za re-  
solucije gl. blagajnik Mirko Ku-  
hel, Rudy Lisch (180) in Anton  
Wapotic (20); v osek za pla-  
če pa Joseph Tekstar (41), Vic-  
tor S. Skubic (1) in Barbara  
Kramer (46).

Glede združenja je konvenci-  
ja sklenila, da ostane po star-  
em, to je, da se stvar nadalje  
prepusti gl. odboru. Predlog,  
da se izvoli poseben združevalni  
odbor, je bil poražen.

V torek dopoldne je bilo pre-  
dloženih več resolucij, čijih nam-  
en bi bil olajšati pridobitev  
poslovnice v državah, kjer SSPZ  
nima še poslovnice.

Nato se je pričela razprava o  
pravilih. Predlagano je bilo,  
da se premesti sedež glavnega  
odbora iz Chicaga v Cleveland,  
toda je bil predlog z veliko veči-  
no poražen. Za premostitev gl.  
urada v Cleveland je glasovalo  
samo 18 delegatov, proti pa 52.

## FRANCOSKI MANEVR ODLOŽENI

PARIZ. — Vojaški manevri,  
ki bi se imeli vršiti junija na  
francoski severovzhodni meji,  
so bili preklicani, obenem pa je  
bilo odredjeno, da ostane stoti-  
soč vojakov, ki se nahajajo v  
podzemskih utrdbah v ozdruž-  
nemške meje, tam "za nedolo-  
čen čas." Denar, določen za te  
manevre, je bil izčrpan s pošil-  
ljanjem vojaštva na nemško  
mejo ob priliki vkorakanja Hit-  
lerjevih čet v Porenje.

## Jugoslovanski radio

Dosedaj se je priglasilo 20  
deklet za kontest, ki bo odločil  
katera bo najpopularnejša Slo-  
venska ali Hrvaška mladenka  
v Clevelandu. Vsako dekle v  
kontestu bo dobilo darilo, roč-  
no torbico, darilo Antona Gu-  
banca, slovenskega trgovca na  
Waterloo Rd. Poslušajte radio  
program v četrtek zvečer med  
6. in 7. uro na postaji WJAY in  
slišali boste več o kontestu.  
Igrali bodo tamburaši zbor  
"Plavi Dunav."

## Brivca obsojena na globo

Včeraj sta bila obsojena na  
plačilo enega dolarja globe vsak  
in na povračilo sodnih stroškov  
dva clevelandska brivca, ki sta  
izvrševala svojo obrt privatno  
brez brivske licence, kar je v n-  
sprotju z državnim brivskim  
pravilnikom. Dva druga brivca  
sta dobila enako kazen, ker sta  
strigala v nedeljo.

## Smrtna kosa

V pondeljek popoldne je pre-  
minul v mestni bolnici Joseph  
Zigrič, star 52 let in rodom Hr-  
vat. Pokojni ne zapuša nobe-  
nih sorodnikov. Pogreb se bo  
vršil iz pogrebnega zavoda A.  
Grdina in Sinovi v četrtek ob  
9:30 zjutraj.

## Kaplan v nezgodi

V pondeljek zjutraj je duhov-  
ni pomočnik collinwoodske slo-  
venske župnije Virant preisko-  
val neko napravo, ki mu je v  
rokah eksplodirala in je bil od-  
peljan v bolnišnico. Poškodbe  
niso nevarne.

## Hitlerjev sofer umrl

MONAKOVO, Bavarska. —  
Tukaj so včeraj pokopali Juliu-  
sa Schrecka, edinega človeka,  
kateremu je Hitler zupal sofi-  
ranje svojih avtomobilov. Dik-  
tatorjev sofer, ki je bil star še-  
le 38 let, se je pridružil Hitler-  
jevemu gibanju takoj ob začetu  
in je bil z njim vred v ječi po  
izjalovljenem "gostilniškem pu-  
ču" pred dobrim desetletjem.  
Pogreba, ki je bil izvršen brez  
vsakih verskih obredov, se je u-  
deležil sam Hitler, ki je bil sled-  
no očitno pretresen, dalje tudi  
minister zračne obrambe Goer-  
ing in drugi visoki nacijski  
funkcionarji.

## Konvenčni pozdravi

Pozdrave z IX. redne konven-  
cije S. S. P. Z. v Milwaukeeju  
pošiljajo naš urednik Vatro  
Grill in soproga, William Can-  
don, Krist Stokel, Agnes Jerie,  
A. Wapotic, Mike Jakin, Frank  
Pucelj in Tony Gruden. Pravijo,  
da ima milwaško pivo dober okus.  
Verjamemo, toda v Clevel-  
landu nas te dni ne skomina po  
njem, je kar malo prehladno  
vreme za pivo.

## V bolnici

Z Svetkovo ambulanco je bila  
odpeljana v St. Alexis bolnico  
Mrs. Mollie Jakopin, ki živi na  
East 346 cesti v Wiloughbyju,  
O. Nahaja se v sobi št. 324,  
kjer jo prijateljice lahko obiše-  
jo.

## Novi naročniki

Zadnje čase so se naročili na  
"Enakopravnost" sledeči novi  
naročniki: Fred Cimperman,  
Anton Simčič, Ted Oprusa in  
Peter Rostan iz Clevelanda, Fr.  
Maček iz Crafon Brancha, Pa.,  
Josephine Cypro, Wauconda,  
Wash. in Anton Paynich, Wood  
River, Ill. Torej smo dobili sku-  
paj sedem novih naročnikov,  
katerim se najlepše zahvaljuje-  
mo za njihovo naklonjenost, u-  
pajoč, da bodo ostali naši prij-  
atelj ter naš list priporočili svo-  
jim znancom in prijateljem.

# UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

## "ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by  
**THE AMERICAN JUGOSLAV P.T.G. & PUB. CO.**  
 6331 ST. CLAIR AVE.—Henderson 5811  
 Issued Every Day Except Sundays and Holidays  
 Vatro J. GRILL, Editor

Po raznašalstvu v Clevelandu, za celo leto ..... \$5.50  
 za 6 mesecev ..... \$3.00; za 3 mesece ..... \$1.50  
 Po pošti v Clevelandu za celo leto ..... \$6.00  
 za 6 mesecev ..... \$3.25; za 3 mesece ..... \$2.00  
 Za Zedinjene države in Kanado za celo leto ..... \$4.50  
 za 6 mesecev ..... \$2.50; za 3 mesece ..... \$1.50  
 Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države  
 za 6 mesecev ..... \$4.00; za celo leto ..... \$8.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918  
 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the  
 Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

### SREDI TEDNA

V petek bo začela zborovati v Clevelandu konvencija ameriške socialistične stranke, ki bo izredne važnosti, zlasti vsled srditega boja med pristaši takozvane stare garde in militantov, t. j. strankinoga desnega in levega krila. Desno krilo vodi Louis Waldman, prominenten unijski advokat iz New Yorka, levo krilo pa dvakratni predsedniški kandidat socialistične stranke Norman Thomas. Spor se je začel na konvenciji l. 1934 v Detroitu, ko je Thomasovim levicarjem uspelo doseči sprejetje takozvane "revolucionarne načelne izjave," o kateri trdi Waldmanova skupina, ki jo podpirajo tudi socialistični župan mesta Bridgeport, Conn. in vodilni socialisti v Pennsylvaniji, da je "protipostavna in komunistična." To je bila iskra, ki je zanelila nepomirljiv spor med obema frakcijama, ki sta si bili vse odtlej srdito v laseh. Na nobeni strani ni opaziti kdove koliko pripravljenosti za mirno poravnava razlik in verjetno je, da se bodo socialisti na letošnji konvenciji znašli pred izvršenim dejstvom razkola v lastnih vrstah. Če ne bodo voditelji obeh frakcij rabili več razsodnosti kot so jo doslej ter malo bolj gledali na splošne koristi ameriškega delavstva, v čijega interesu je, da se ne zanašajo v vrste organiziranega delavstva, ter malo manj mislili na svoje lastne ambicije (ki ljudi bolj ali manj vodijo pri njihovih dejanjih in nehanjih), tedaj bo razkol neizogiben. In kaj potem? Nič drugega kot nov udarec za delavsko politično gibanje v Ameriki, ki je že brez tega še dovolj šibko. In človeku se vidi, da je tako največ zato, ker nekateri ljudje mislijo, da so samo oni v pravem, vsi drugi se pa motijo. To je slabo. Ozkosrčnost, trmoglavost, beganje za krljati frazami in pod. so slabosti, ki nobenemu gibanju ne morejo koristiti. Upamo, da bodo socialisti to spoznali in da bo med njimi prevladal zdrav razum, ne frakcijska zaslepljenost.

\* \* \*

Francija se že več let peča s tragičnim slučajem bivšega vojaka iz svet. vojne, ki je bil izgubil spomin in še danes, po osemnajstih letih, ne ve, kdo je in od kod. Najodličnejši psihologi mu ne morejo pomagati do spomina, ki ga je bil izgubil pod vplivom vojnih grozot. To je, ki je novica, na kratko povedana. Vprašanje, ki se pri tem vsili človeku, je pa, ali ta in stotisoče nič manj tragičnih zgledov res ne morejo zbrichtati človeštva, da bi enkrat za vselej poslalo v pozabo vse pozročitelje vojne in podpihovatelje sovražstva med narodi, ki bi lahko živeli tako lepo složno in v medsebojnem miru? Čas je, da začnemo na stvar gledati bolj resno, kajti nevarnost novih konfliktov in mednarodnega klanja in splošnega uničenja je mnogo resnejša, kakor si mislijo le premnogi ljudje! Ko bo začelo goriti, bo težko pogasiti divje plamene vojne in rešiti civilizacijo uničenja. Najboljša pot je, skušati požar preprečiti ali onemogočiti v naprej. Izgledi za to so seveda precej jalovi, toda obupati ne smemo, dokler svet ni še v plamenih. Naša dolžnost je, da podpiramo vsestransko vsako mirovno prizadevanje.

## Razstava umetniške šole

Cleveland, O.

V petek dne 22. maja budemo imeli priliko videti v avditoriju Slovenskega Narodnega Doma umetniška dela, ki so jih ustvarili učenci in učenke Jugoslovanske šole moderne umetnosti, 22 po številu, ki bodo zastopani z okrog 70 deli. Razstava, ki bo trajala tri dni, bo važen kulturni dogodek za nas, ki ga ne smemo zamuditi. Po mojem prepričanju je Jugoslovanska šola moderne umetnosti eden izmed največjih kulturnih uspehov, ki bo še rodil sadove v daljni bodočnosti, ko nas starejših naseljenecv že davno ne bo več med živimi. Mnogo truda je stalo in marsikatero zapreko je bilo treba premostiti, preden se je doseglo današnje uspehe, toda dobra volja učitelja in učencev in prijateljtev te kulturne ustanove je premagala vse, tudi naspričevanje, brez katerega ni bilo, dasi je bilo bolj ali manj prikrito. Rojaki in rojakinje, ki ste kulturno zavedni, pa zdaj pridite in se na svoje oči prepričajte, kako lepo je umetniška šola uspela v svojem prizadevanju. Videli boste mnogo lepega in zdravega, kar je vse usilvarila zdrava mlada slovenska kri. Kdor ima količkah čuta in razumevanja za umetnost, se bo vznemiril od veselja, ki jih je dosegel s svojimi učenci in učenkami priznam umetnik naše krvi, Mr. Perušek, ki je z vsem srcem v tem delu.

Narod, ki lahko pokaže na svoje kulturne uspehe, to je na uspehe v literaturi, likovni umetnosti itd. s tem opraviči svoj obstoj v društvu kulturnih narodov. V umetnosti narod pokaže, kaj je in kaj ima. Umetnost je živi spomenik narodove samobitnosti. Mi smo v tem pogledu napravili lep korak naprej z ustanovitvijo naše umetniške šole. Seme je vsejano in dosedanji uspehi nam pričajo, da ne zaman, temveč da se bo razraslo v mogočno drevo, ki bo rodilo bogate sadove. Vsi rojaki in rojakinje, ki se zavedate kulturnega pomena tega dogodka, ne pozabite priti na otvoritev razstave v petek zvečer ob osmih v avditoriju SND.

Ljubitelj umetnosti

### Tukaj in tam

Ameriško časopisje neprestano poje slavo onim ženskam, ki so rodile četvorčke in petorčke. Res, da stvar ni preveč navadna in nikdo si gotovo ne želi tega. Toda našim bratom, ki živijo v čemerkoli Italije, se zdi to kot nič, ker sta jim sveti očeta Pij in Benito pridobila črne brate z aneksijo Abesinije. Kaj naj jim rečemo na to? "Hurree!" strupeni plini, strojnica, kanoni in diktator Benito in živeli nesrečni črni bratje, ki smo jih dobili v naš črni okvir!

Pred nekaj meseci je papež posvetil 22 škofov in izmed teh 22 je kar 18 Lahov, od vseh drugih narodnosti pa samo štirje. Papež gotovo smatra, da so le Lah naradjeni za to posvetno delo in kadar papež deli tako službo, gotovo nič ne misli na Jugoslovane in še manj pa na Slovence. Ali si ga bomo zapomnili — kakor se posujejo tako se vračuje, nekaj časa se damo vleči za nos, ne pa vedno.

Ravnatelj Brookside parka poroča, da letos imajo več novih zverin v parku. Brezdvoma lahko rečemo, da če bi Musolinija dobili v park, bi žnjim dobili največjo zver sveta in tu-

di krvoločnejšo kot lev. Benito ni več zadovoljen s koščkom ukradenega ozemlja, sedaj bo ropal cele dežele in nič čudno ne bo, če bo Jugoslavija sledila Abesiniji. Kajpak, naši nasprotniki svobodne misli bodo rekli, to je krščanska pravičnost in ostanajo še naprej koristni člani človeške družbe.

Le zaveden delavec bo hodil po pravi poti, po poti v kateri si išče tovarišev, da si bo zgradil socialno pravičnost brez inženirjev iz parazitiskih vrst. Delavci v ti deželi se ponovadi branijo vsake vzgoje ki je njim v korist — hlastajo najraje le tisto, ki jim je v škodo in kar jih vozi v past in vse, kar jim ponuja njih sovražnik.

Delavci, bodite kakršnekoli vere, učite se od gospodarjev, da je organizacija ki šteje. Bodite aktivni v delavskem duhu, v unijah, v podpornih društvih, posebno, kjer se razvija svobodna misel in na delavskem političnem ter prosvetnem polju. Vseh ver kapitalistični interesi so enaki nam nam in ne drže rok križem. Torej tudi mi ne smemo, če smo res pripravljeni, boriti se za preureditev in pravičnost ekonomske uredbe.

Delavci v Clevelandu in okolici, tukaj je nekaj za vas, da pokažete v resnici kako močna je vaša delavska zavest, ki se vedno tako ponašamo z njo. V nedeljo 24. maja popoldne in zvečer bo shod z veselico in razno zabavo v SDD na Waterloo Rd. Na tem shodu bo glavni govornik delavski župan Hoan iz Milwaukee in drugi v slovenskem. Župan Hoan nam bo povedal marsikaj, kar se tiče delavstva, o fašizmu za plotom in o ostudni kampanji proti njemu v zadnjih volitvah, in kaj skupnost delavstva premore, ko ga je proti drago plačanemu blufarstvu obdržalo še za župana mesta katero slovi zaradi poštenega mestne administracije. Naša zavest naj bo vsaj toliko močna, da župan iz Milwaukee izkaže delavski pozdrav.

A. Skapin

### Brezposelna akcija

Cleveland, O.

Redna seja Jugoslovanske sekcije za brezposelno zavarovanje se bo vršila v petek 22. maja v S. N. Domu na St. Clair Ave. Pričetek točno ob 8. uri zvečer. Zaželjivo je, da bi bili vsi zastopniki in zastopnice navzoči. Podano bo poročilo iz državnega kongresa, kateri se je vršil 3. maja v Clevelandu. Ukrepalo se bo tudi o amendmentu farmerskih in delavskih pravic, kateri se sedaj nahaja v kongresnem in senatnem odseku.

Sedaj bi moglo biti vsakemu jasno, da če hočete biti delavci in farmerji deležni kakršnih reform, je treba spremeniti ustavo Zed. držav, da se vzame moč vrhovnemu sodišču razveljavljati predloge sprejete po kongresu in senatu. Amendment farmerskih in delavskih pravic, bo vzel moč vrhovnemu sodišču in dal pravico kongresu in senatu za vpeljavo vsakojakih reform v korist delavskega in farmerskega ljudstva.

Če smo zato, kar je nujno potrebno, da se spremeni ustava v smislu amendmenta farmerskih in delavskih pravic, je potrebna aktivna akcija od strani farmerskega in delavskega razreda.

Končno se posebno apeliram na tiste zastopnike, ki so zadnje čase zanemarjali svojo dolžnost, da se seje prihodnji petek zagotovito udeležite.

Louis Zorke, tajnik.

### Mrličji rešujejo žive

Kri mrličev je še 16. dan po smrti dobra za transfuzijo

Po nekem poročilu sovjetskega zdravstvenega ljudskega poverjeničstva so v moskovskih bolnišnicah v preteklem letu izvršili okrog 300 krvnih transfuzij. V kakšnih 1800 primerih so pri tem odvzeli kri truplom in jo prenesli v živo telo. Kri mrličev so obravnavali prej po posebnem postopku. Prof. Spaskukotski vrši ta čas v svojem laboratoriju poskuse, ki naj bi ustvarili možnost, da bi v primerih katastrofalni vojni kri mrličev uporabljali za transfuzije v večjem obsegu, kajti v takšnih primerih doslej ni bilo nikoli dovolj živih darovalcev krvi na razpolago. Po nekem postopku omenjenega učenjaka se da kri mrličev še 16. dan po smrti uporabljati za transfuzije.

### Mravlje - poljedelke

Kulturne stopnje razvoja kakor pri človeku — Pokličite velikosti Kulturnega rastlina mravelj

Zuželke, ki se družijo v družave, so eden najzanimivejših problemov živalskega sveta in njihov socialna struktura čudovito sodelovanje vseh posameznikov v skupne namene, preseneča opazovalca tem bolj, ker mu je težko pojmovati to sodelovanje. Posebno med mravljami naletimo na najbolj čudne državne tvorbe, ki gredo v svojem razvoju prilično v smislu človeškega kulturnega razvoja. Najprvo gre za države roparskih živali, ki plenijo vire hrane, ki se jim ponujajo v naravi. Potem prehajajo živali na "živinorejo" in končno ugajajo na najvišje stopnji poljedelstva po vseh pravilih.

Najpomembnejša med vrstami poljedelskih mravelj je južnoameriška listna mravljica. Živi v ogromnih državah ki obsegajo čisto na milijone živali in gradi velikanska gnezda, ki segajo včasih v globino desetih metrov. Živali same so si med sabo po velikosti različne in zdi se, da ima vsak razred po velikosti zase določen "poklic" v državi. Večje živali odhajajo iz gnezda, plezajo na drevesa, ki morajo biti vedno v bližini teh gnezd in režejo tam liste. Listi, ki padajo na tla, se režejo potem na majhne kosce in spravljajo v gnezda. Tam jih še bolj zmanjšajo in rabijo potem kot "tla" za poljedelstvo, namreč za glive, ki jih te mravlje gojijo.

Južnoameriška listna mravljica živi samo od teh gliv, ki si jih sama goji v svojih podzemskih dvoranah. Listi oddajajo svoje hranilne snovi glive in ko te snovi nimajo več, jih spravljajo v posebne stanice v plasti. Glive same, ki rasejo v kolonijah na listih gojijo najmanjše mravlje. In tako jih gojijo! Čistijo jih plevla in jih obrezujejo, da ne morejo dozoreti do plodu. Tako je mogoče, da znanost še danes ne ve, za katero vrsto glive prav za prav gre. Zdi se samo, da gre za "kulturno rastlino" mravelj, ki izven gnezd sploh uspeva in ki so si jo mravlje same vzgojile.

Povedati pa je treba, da je ta južnoameriška mravljica navzlic svojemu miroljubnemu kmečkemu opravilu ena največjih škodljivk človeškega poljedelstva. Ker ji obdelana ob gozdnih robih i. t. d. prožijo najugodnejše življenjske pogoje, sledi namreč vedno prodiranju človeške kulture v divjino in uničenju tu kulturno rastlinstvo. Ta škoda



Bilo je po hudem, kakor tornado silovitem viharju in Jurij se je odpravil od doma, da vidi, koliko škode je povzročil v mestu vihar. Ni dolgo korakal po cesti, ko zasliši klic: "Prijatelj, pomagaj mi, hiša se mi podira!" Jurij se je ozrl. Uzrl je krepkega možaka, ki je z rokami v žepu stal pred svojo hišo, ki se je nevarno nagibala na stran. Jurij, po poklicu tesar, je brž pregledal položaj ter zaključil: "Podpreti jo bo treba z nekaj tramovi, potem bomo pa že videli, kaj bo treba storiti. Hajd, stopiva po onile tram, da z njim podpreva pročelni vogel, ki je videti najbolj v nevarnosti!"

Oni pa je nejevoljno odmajal z glavo. "Jaz da bi ti pomagal?" "Hiša je vendar tvoja!" ga je opomnil Jurij. Možakar se je vznejevoljil. "Saj zato sem te klical na pomoč, da mi boš ti rešil hišo! Misliš, če bi se meni ljubilo, da bi tebe prosil?" "O, tako?" Jurij je pomislil, zažvižgal, nato pa odrinil dalje. "Če je tako, potem naj se ti pa le podere!"

Možakar se je vznejevoljil. "Saj zato sem te klical na pomoč, da mi boš ti rešil hišo! Misliš, če bi se meni ljubilo, da bi tebe prosil?" "O, tako?" Jurij je pomislil, zažvižgal, nato pa odrinil dalje. "Če je tako, potem naj se ti pa le podere!"

### RAZNE NOVOSTI

Naseljevanje tujega kapitala

Tekstilno tovarno v dunavski banovini kupuje italijanska družba iz Milana. — Francoski kapital, ki je angažiran v cementni industriji, kupuje cementne tovarne v Splitu, ki so največje v državi ter eksportirajo cement v Sirijo, Palestino, Egipt, Maroko, Španijo itd. Glavno vprašanje je, kakšni so pogoji za državo. Velika škoda bi bila za gospodarstvo, če bi imele korist — samo tuje družbe.

Poljski zunanji minister Beck

ne želi nasprotja z Rumunijo in Jugoslavijo, čeprav podpira Poljska Ogrsko in vprašanju ureditve mednarodnih vprašanj in Podunavja. Beck bo poizkušal to stališče pojasniti v Beogradu, ko ga obišče.

Kathe Kollwitz,

znamenita nemška proletarska risarka, bo dne 3. maja t. l. predavala v zagrebškem umetniškem paviljonu. Povabil jo je kljub ustvarjalnim umetnikom. Razstavljena bodo tudi nje dela. Kollwitz zna ponažati zlasti lepo proletarsko bedo ter najdemo nje slike po listih vsega sveta.

Komunisti v grškem parlamentu

tvorijo pri glasovanjih jezicek med republikanci in monarhisti. Republikanci imajo 142, monarhisti pa 143 poslancev, komunisti pa 15. Komunisti se dogovore s predsednikom vlade v vprašanjih, ki so na dnevnem redu, kar silno jezi monarhiste. Tudi sicer so grški komunisti načelno demokrati ter se ne razlikujejo od delavskih strank v drugih deželah.

je ogromna če pomislimo, da se živalica plodi v neverjetnih množinah, v takšnih množinah, da ne opravijo niti strupeni plini in v drugih nasilni pripomočki ničesar proti njenemu številu. Boj proti tej škodljivki je eden najvažnejših problemov južnoameriškega poljedelstva.

### Strategija pri živalih in rastlinah

Tisočletja so vojaki vseh narodov nosili pestrobarene uniforme z vsemi mogočimi okraski. Pomislimo samo na bleščeče se šleme konjenikov, na rdeče hlače francoske pehote, na rumene, modre, zelene in še vsi mogoče odtenke drugih uniform. Sele med svetovno vojno so se splošno uveljavile bolj skromne in enotne sivkaste ter zelenkaste barve. To je bila ena izmed prvih uslug, ki jih je biološka znanost storila vojni znanosti. Nauk o mimikri, o zaščitnih barvah v naravi, je postal eden temeljnih naukov modernega vojevanja. Od zajev in belih polarnih medvedov so se ljudje učili, kako se je treba v barvi prilagoditi okolici, da postaneš vsaj na neko daljavo neviden.

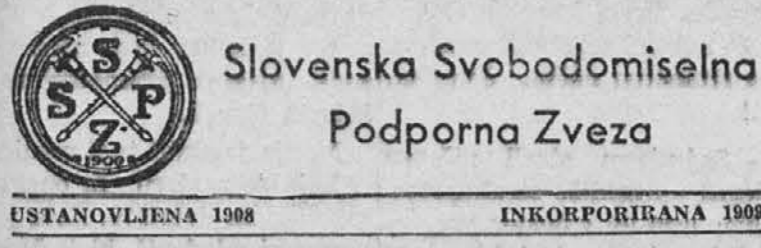
Vedno govorimo o "pokojni naravi," veselimo se na sprehodih skozi gozd miru in tišini, ki nas obdaja. Kaj radi pozabimo pri tem, da smo zašli v vojno ozemlje, v katerem divja neprestan boj, boj na življenje in smrt, ki terja neprestano žrtve. Z vsakim korakom postajamo mi sami boreci proti najmanj zaščitenim stvarom narave, proti rastlinam, ki se morajo tako rekoč boriti na treh frontah za svoje življenje. Človekova noga jim tepta stebela, evete in liste, v živalskem svetu imajo tisoč sovražnikov, in končno se bore za luč in zrak še med seboj. Krepkejša skuša izriniti slabotnejšo. Zato pač skriva rastlina svoje najplemenitejše organe, korenine, v zemlji. Tam so še najbolj na varnem. Saj ne delajo človeški vojščaki, ki se morajo boriti proti številnim novim orožjem nič drugega. Tudi ti se zatekajo v naročje matere zemlje in si gradijo v njej zaklonišča in jarke.

Celo, kar se tiče strategije, je postala biologija učiteljica ljudem. Marsikateri nauki naših taktikov imajo svoje primere in vzore v naravi o življenju živali. Če trop psov zasleduje kenguruja, se mu skuša izogniti z markiranim begom. V kakšni teniski vboklini, v kakšni majhni gošči ali celo v plitki vodi poganjanja žival nenadoma obstane in se postavi zasledujočim živalim v bran. Če se je približal najhitrejši pes. Sam ne ve, od kod in kako, pa ga zadene krepke sunek kratkih, toda močnih kengurujevih srednjih nog in ga onemogoči. Pridrvi drugi pes in ga zadene ista usoda, tako je tudi z ostalimi, ki ne morejo priteči vsi istočasno. Hitri strateški umik, ki sili sovražnika do naglega zasledovanja, do nesmotrene razdalje sil, nato hipni obstoj in udarec po zasledujočem sovražniku, ki udarec ne pričakuje, to so strateški prevejanosti tudi človeških borecv.

Paviani veljajo med opicami za najbiostroumnejše in najpogumnejše. To nam kaže tudi način njih bojevanja. Če je dožvela čreda pavianov napad v ozemlju, ki je za njo neugoden, se bliskovito umakne. Toda nekoliko najmočnejših in najhrabřejših živali ostane na terenu, da bi krile umikajoč se čredo. Dobro pomerjena toča kamnov sprejme pritiskajočega sovražnika, ki je prisiljen, da se ustavi. Tako se nadaljuje ustavljanje njegovega pohoda, dokler ne priteče hiter mlad pavian z vestjo, da je čreda že na varnem. Vsak pametni vojskovođa slabotnejših čet se bo ravnal na umiku tako kakor pavianski strateg.

Če skuša pilot v značnem boju priti nad svojega nasprotnika, ne dela nič drugega nego to, kar dela škrjanec, ki ga je napadel kragulj. Mala ptica nima pred roparico nobenega drugega orožja nego krepke peruti, ki jih je narava opremila z vztrajnim mišičevjem. Z njim se vzpenja čedalje višje, dokler roparica ne ustavi zasledovanja. Nenadnega brzega padanja, kroženja v spiralah in vseh drugih umetnijskih značilnih bitk so se letaleci naučili od taktike roparic, kakor je ptičji polet sploh v mnogih ozirih vzor našemu letanju.

Samo v eni točki se razlikuje večni boj v naravi od boja med ljudmi. V naravi velja pravilo, da se uniči najprvo vse, kar je slabotno in bolelino, dočim uničuje človeška vojna najprvo najkrepkejše in najbolj zdrave voje. Odtod dolgotrajne, težke posledice vseh vojn, zavoljo katerih trpi večših še po več pokolenj. Čeprav je boj v naravi večni boj, vendar ni na njem nič nesmotrenega in v svojih učinkih tudi ni nikoli tako grozovit kakor boji, ki jih vodijo ljudje med sabo. Zato je tudi vsako sklicevanje neklih teoretikov na biološko potrebo vojne nesmiselno.



Slovenska Svobodomiselná  
Podporná Zveza

USTANOVljena 1908 INKORPORIRANA 1909

GLAVNI URAD: 245-47 WEST 103rd STREET, CHICAGO, ILLINOIS  
Telefon: — PULLMAN 9665

**UPRAVNI ODBOR:**

Vatro J. Grill, predsednik, 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, O.  
John Kvartich, I. podpredsednik, Bridgeville, Penna.  
Rudolph Lisch, II. podpredsednik, 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, O.  
William Rus, tajnik, 245-47 West 103rd Street, Chicago, Ill.  
Mirko Kuhel, blagajnik, 245-47 West 103rd St., Chicago, Ill.

**NADZORNI ODBOR:**

Mike Vrhovnik, predsednik, Huston, Penna.  
William Candon, 1058 E. 72nd Street, Cleveland, Ohio.  
Frank Laurich, 10 Linn Ave., So. Burgettstown, Penna.

**POROTNI ODBOR:**

Anton Zaitz, predsednik, Box 924, Forest City, Penna.  
Steve Mausear, 4439 Washington Street, Denver, Colo.  
Vincent Fugel, 1023 South 58th St., West Allis, Wis.

**GLAVNI ZDRAVNIK:**

Dr. F. J. Arch, 618 Chesnut St. N. S. Pittsburgh, Penna.

**URADNO GLASILO:**

"ENAKOPRAVNOST", 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, O.

Vsa pisma in stvari, tiče se organizacije, se naj pošilja na naslov tajnika, denar za Zvezo pa na ime in naslov blagajnika. Pritožbe glede posredovanja upravnega oseka se naj naslavlja na predsednika nadzornega odbora, pritožbe sporne vsebine na predsednika porotnega odbora. Stvari tiče se uređnitva in upravištva uradnega glasila, se naj pošilja naravnost na naslov "ENAKOPRAVNOST", 6231 St. Clair Avenue, Cleveland, Ohio.

**Društvene objave.**

DRUŠTVO ŠTEV. 200,

Tire Hill, Pa.

Društvo št. 200 priredi piknik v korist svoje blagajne dne 31. maja na navadnem prostoru. Vabljeni so vsa sosednja društva, da se udeleže, ob priliki vam pa mi povrnemo. Posebno se vabi članstvo društva št. 200, da se udeleži in tako pomaga pokrepi društveno blagajno. Torčje na svidenje 31. maja popoldne.

Joseph Zupan, tajnik

**Paraliza ali mrtvoud**

(Piše dr. J. F. Arch, vrh. zdravnik SSPZ)

V prejšnjih člankih o tej bolezni smo razpravljali o različnih tipih paralize. Videli smo, da nekatere vrste paralize je ohlapna, druga krčevita, dalje, da je otroška paraliza, ki izhaja od infekcije, potem paraliza, ki izhaja od poškodb, kapi, strupov in raka.

Vprašanje nastane, kaj je mogoče storiti v pomoč osebam, prizadetim od ene ali druge vrste paralize. Prepogosto se taka mrtvoudna oseba obrača od enega slabotnega upanja do drugega; od osteopata do kiropraktorja, od spiritista do "Christian Scientista". Pri mnogih oblikah paralize se da pomagati, pri nekaterih se zamore stanje bolnika izboljšati, nekatere vrste se morejo celo ozdraviti, nekatere pa so skoro neozdravljive.

Pri zdravljenju paralize naj se skuša v prvi vrsti odpraviti vzrok iste, potem pa se skuša oživeti delovanje prizadetih mišic. Vzrok paralize je včasih mogoče odpraviti z operacijo poškodb in včasih z operacijo raka ali tvorov, dalje z odstranitvijo vira zastrupljanja, z odstranitvijo krvavenja, z arženičnim zdravljenjem pri sifilis in s serumom pri otroški paralizi. Poleg tega je morda potreben poseben red higijene, morda izprememba dela, regulacija dietete in počitek.

Za oživljenje paraliziranih mišic se rabijo razni načini zdravljenja, ki spadajo pod široko označbo "physiotherapy" ki vključujejo pravilno izvajano masažo, kopelji, direktno električno draženje prizadetih mišic, pasivno gibanje, ki obstoja v tem, da druga oseba pregiba paralizirani ud, in aktivno gibanje, namreč sistematično in postopno gibanje prizadetih udov.

Katero izmed navedenih zdravljenj je potrebno, je odvisno od vsakega posameznega slučaja. Vsak primer paralize je treba kar najbolj pazno preiskati ter ugotoviti vrsto, vzrok

in intenzivnost. Šele potem je možno nasvetovati pravilni način zdravljenja. In lahko se reče, da se vsak slučaj te bolezni izboljša s pravilnim načinom zdravljenja.

**Zahvala**

Cleveland, O.

Dolžnost me veže, da se na tem mestu zahvalim vsem, ki so prispevali, da smo zamogli kupiti novo umetno nogo našemu sinu Stanleyju. Najlepše se zahvalim glavnemu uradu in odbornikom SSPZ, ki so s tako velikim darom prispevali do zaželenje svote. Nadalje se zahvalim še sledečim društvom SSPZ: Skupna društva v Clevelandu; Društvo Složne Sestre, št. 120 in Društvo Bratje, št. 26; Društvo Luđer - Adamič, št. 20 in društvo Sava, št. 87.

Lepa hvala tudi društvu Macabees, št. 1288, društvu "Waterloo Camp", št. 281, WOW, društvu "Friendship Grove" št. 125 WC, Pevsko društvo "Jadrana", dramatično društvo "Verovšek". Lepa hvala tudi sorodnikom in družinam G. Bašelj, P. Ster, F. Slejko, S. Barton, J. Slejko, F. Jazbec, A. Brenčić, A. Božič, J. Kramar, J. Kernel, K. Malnar, F. Malnar, T. Leskovec, V. Jančič, Jerry Bohine, J. Krašovec, J. Novak, F. Gubanc, T. Gubanc, A. Lapih, J. Ster, L. Starman, J. Planisek, M. Potočnik, J. Videmšek, A. Svetek, J. Zele, J. Opalek, J. Perko, A. Globočnik, J. Zalar, J. Rožanc, J. Izanc, J. Avsec, J. Grajzar, F. Zalokar, L. Slejko, T. Zigman, F. Jelerčič, F. Čebulj, F. Žagar, F. Sader, T. Vehovec, J. Pislar, L. Samsa, J. Rutar, T. Zupančič, J. Rotar, M. Kuhel, J. Brodnik, M. Kunčič, A. Toplak, J. Plevnik, L. Čebulj, J. Branisel, J. Koss, F. Barman, A. Kuchiling, M. Kokal, A. Dolgan, J. Godina, A. Ogrine, J. Sepič, J. Tekavčič, J. Stražisar, R. Mesojedec, F. Alič, G. Bališ, J. Bališ, A. Zupanec, P. Bukovnik, A. Rupnik, V. Muihič, J. Radel.

Lepa hvala tudi vsem onim, ki niso dali imena in ako sem kateroga pozabila naj mi oprosti in sprejme najlepšo hvalo.

Obenem pa priporočam vsem staršem, ki imajo male ali velike otroke, da naj jih vpšejo v slovenska društva, ker ta so najboljša, to vem iz lastne skušnjave. Najsiho v boleznih ali v nesreči, največ dobimo in gotovo pomoč dobimo pri naših organizacijah. Torej podpirajmo jih, ker oni podpirajo nas.

Sestrski pozdrav,

Mary Yeray,

članica društva št. 26

Oglašajte v —

"Enakopravnosti"

**Zanimive vesti iz stare domovine**

**Roparski napad v Beli krajini**

Suhor, 17. aprila. — Julki Sajatovič iz Popovičev pri Suhorju je umrl mož v Ameriki; ker je bil v več društvih, je za njim podedovala okoli 100 tisoč Din. Bila je v vednih skrbeh, da ji ne bi kdo denarja ukradel, zato ga je navadno nosila pri sebi. Sla je v Metliko po opravih, seveda je vzela seboj tudi denar v znesku 98.000 Din. Okrog 11 dopoldne se je vračala domov. Preden je prišla do prve vasi Trnovec, na tukojmenovanem Rosinovem hribu, sta iz gozda stopila pred njo dva moška, namazana po obrazu s črno barvo, naperila v njo samokres in ji vzela ves denar v znesku 98.000 Din, potem sta pa zbežala. Kmalu so prišli na lice mesta orokniki iz Metlike in Suhorja, ki so žensko zasilali. Vsi ljudje se čudijo, kako je mogoče, da se je izvršil ta roparski napad pri belem dnevu in na državni cesti, na kateri je veliko prometa.

**Sežiganje mrličev**

Gotovi krogi v Zagrebu in drugih industrijskih krajih po Hrvatski vodijo že nekaj let živahno akcijo, da bi tudi zagrebško prebivalstvo osrečili z kreatorijem za sežiganje mrličev. Imajo posebno društvo "Plamen," ki vodi tozadevno propagando in ki v kratkem namerava bolj poživiti in razširiti svoje delo.

**Na cesti obnemogel**

Brezposelni delavec Lovrene Gojker iz Škorbe pri Ptujju se je vsled onemoglosti zgrudil. Pri padcu se je močno poškodoval. Stražniki ga je odvedel na rešilni oddelek, kjer so ga obvezali.

**Zopet je gorelo**

Na gospodarskem poslopiju Anton Robarja v Račah je požar upepelil ostreže in pode hleva, skednja, kolarnice, pame in svinjaka. Zgorelo je seno, slama 1 voz, plug, brana in drugo gospodarsko orodje. Vzrok požara ni znan. Drug požar je izbruhnil na gospodarskem poslopiju Ivana Delajša v št. Ilju, kateremu je ogenj uničil hleve. Rešili so samo živino. V nevarnosti je bila tudi stanovanjska hiša. Škoda znaša 15.000 Din. Požar je povzročil brčkone kak potepuh, ki je prenočil na hlevu.

**Nesreča ne počiva**

Ivana Vindiš, 65 letna vdova po kazniškem pazniku, Pobreška cesta 21, je doma tako nesrečno padla, da si je zlomila desno nogo pod kolonom. Prepeljali so jo v bolnišnico.

**Prvi veliki naš domači film**  
"A življenje teče dalje . . ." z Ito Rino in Zvonimirjem Rogozom v glavnih vlogah. Film

je bil izdelan v Dalmaciji pod češkim vodstvom v srbohrvatskem jeziku, je izvrstno uspel.

**Poročil se je**

v Ljubljani vodja internega oddelka mariborske bolnišnice dr. Stanko Lutman z Slavico Jan.

**Auto mu je skoraj odbil nogo**

Ne navadna in nevarna nesreča se je pripetila v Mariboru na Tržaški cesti. Na široko naloženem vozu sena je sedel hlapec Karel Črešnjak iz Tepanja pri Konjicah. Noge so mu bingljale navzdol. Mimo je privozil tik voza neki osební avto ter udaril Črešnjarka s tako silo po nogah, da mu jih je čisto zdrobilo v gležnjih. Reveža so reševalci prepeljali v bolnišnico.

**Smrt zaradi opeklin**

V ljubljansko bolnišnico so pripeljali 60-letnega Jakoba Belca, brezposelnega delavca iz Skofje Loke. Belec je ponoči hotel izpiti kozarec vode ter segel po vodo na polici nad posteljo. Pri tem pa je prevrnil steklenico z bencinom, ki je padla na vročo peč. Bencin se je v trenutku vnel. Plameni so objeli Belca ter mu povzročili strašne bolečine po vsem telesu. V ljubljanski bolnišnici so Belcu nudili sicer vso pomoč, vendar brezuspešno. Za posledicami opeklin je Belec umrl. Belec je bil samski.

**Nesreča pri delu**

V Hotiniču pri Radečah je kopal gramoz 31-letni kovaški pomočnik Viktor Košir. Pri kopažu pa ga je gramoz zasul ter si je Košir pri tem zlomil hrbtnico. Prepeljan je bil v ljubljansko bolnišnico. Njegovo stanje je smrtno nevarno. Na Trati v Poljanski dolini se je pri gradnji nove stavbe podrl zidarski oder pod 53-letnim zidarjem Francetom Vogričem, doma od Sv. Duha pri Skofji Loki. Vogrič si je pri padcu zlomil desno nogo.

**Padeč s strehe**

V Rudniku je padel s strehe 25-letni sin posestnika Anton Goli. Prepeljan je bil v bolnišnico.

**Hudo je bil pretepen**

V Homcu pri Kamniku so neki fantje napadli 32-letnega čevljarkega mojstra Valentina Brejca ter ga poškodovali po vsem telesu. Ko je Brejc prišel v ljubljansko bolnišnico, je bil ves posinel po telesu.

**Na seničici pri Medvodah**  
je umrl po dolgi in zelo hudi bolezni Jože Sušteršič. Rak v želodcu mu je pretrgal nit življenja. Bil je 26 let župan v Medvodah.

**Novi grobovi**

V Ptujju je umrl nagle smrti Jožef Počkaj, poštni podurad-

nik v pok. Vsem, ki smo ga poznali, je res težko za njim, ker je bil tako priazen in miren. — Rojen je bil 1860 na sončnem Krasu, in sončni značaj ga je spremljal skozi celo življenje. Služboval je v Splitu, Mariboru, Gradu in v Ptujju.

V Kostanjevici na Krki je umrl Ferdinand Sekovanič.

V Skofji Loki je umrla dolgoletna trgovka Marija Šmitek. Prepeljana je bila v svoj rojstni kraj Kropa na Gorenjskem.

V Mariboru so umrli: V Maistrovi 17 je umrla v starosti 74 let Ivana Zieringer. — V Slovenski ul. 40 je ugrabila smrt 56 letno soproggo sodarskega pomočnika Ano Kraner. — V bolnišnici sta umrla 6 letni Miroslav Setar in 63 letni vpkokojeni nadpreglednik fin. kontrole Anton Berlak.

V Ptujju je umrla Marija Pihlerič, soproga zasebnika, v starosti 77 let.

Na Sromljah pri Brežicah je umrla Petan Marija roj. Hode, v 70. letu življenja.

V Ljubljani je umrla v starosti 27 let Natalija Pečenko, hčerka trgovca in posestnika.

V Sv. Križu tik Rogaske Slatine je po kratki, težki bolezni umrl daleč naokrog znani veleposesnik in gostilničar Franc Ogrizek v 76. letu starosti.

**Dvor pri Žužemberku**

V Ljubljanskem sanatoriju je umrla Ana Može, hčerka tukajš-

**Ko potrebujete ŽELEZNIINO SEMENA STEKLENO POSODO ELEKTRIČNE PREDMETE itd.**

**zglasite se v SUPERIOR HOME SUPPLY**

6401-03 Superior Ave.

njega uglednega trgovca Franca Možeta. Bolehala je le kratk čaš.

Na Vrhniki je umrl po daljši hudi bolezni v starosti 54 let Ignacij Oblak, sodarski mojster in založnik piva. Pokopali so ga na pokopališču pri sv. Pavlu ob ogromni udeležbi.

V Ljubljani je umrl po kratki mučni bolezni v splošni bolnišnici Janez Vidic, zvaniknik drž. žel. v pokoju v 63. letu starosti.

**Povratek k demokraciji v Bolgariji?**

Bolgarija je že več let torišče notranjih bojev. Upori, revolucije, nezadovoljnost je ostala tudi pod diktaturo. Razmere so se še postrile. Te dni se je vršil kronski svet in politiki pričakujejo, da se Bolgarija vrača v ustavno življenje v smislu ukijneje ustave. Volitve bi pokazale, koliko so se razmere v dobi diktature izboljšale ali poslabšale. Bolgarija mora predvsem izločiti politiko vojaštva, kar je sedanji režim že o nastopu poudarjal.

**Naš dnevnik**

Dobrostoječi člani odraslega oddelka S. S. P. Z., dobijo pri naročilu našega dnevnika popust za vsakega člana družine 75%, ter bi za dnevnik izven Clevelanda, plačali sledečo naročnino za celo leto:

Ako je v družini 1 član SSPZ (dobrostoječ) se doplača \$3.75  
Ako sta v družini 2 člana S. S. P. Z. se doplača \$3.00.  
Ako so v družini 3 člani SSPZ se doplača \$2.25  
Ako so v družini 4 člani S. S. P. Z. se doplača \$1.50  
Ako je v družini 5 članov S. S. P. Z. se doplača .75  
Ako je v družini 6 članov S. S. P. Z. se ne doplača nič.  
Poslužite se te ugodnosti in naročite dnevnik!  
"ENAKOPRAVNOST"  
6231 St. Clair Ave.  
Cleveland, Ohio

**Socialna demokrata v Nemčiji ubita**

Iz Hamburga se poroča: Bivši tajnik nemške kovinarke zveze Martina Jullicha (iz Kolna), star 45 l., je bil aretirán pred 14. tedni. V policijskem zaporu so ga tako strážno mrevarili, da je tam umrl. Nekaj ur pred njegovo smrtjo so povabili k njemu ženo, ki je tudi v zaporu. Njegova žena je pričela gladovalno stavko ter se je živčno popolnoma zrušila.

"Pariser Tageblatt" pa poroča, da je ista usoda zadela Jurija Reiterja, ki je bil več let tajnik živilske organizacije v Kolnu.

Oba sta bila tudi pomembna funkcionarja v socialnodemokratski stranki.

Sews  
FORWARD  
OR  
BACKWARD



Makes the same perfect Singer stitch in either direction. Little lever changes direction instantly, and regulates exact number of stitches per inch. Darns, embroiders like magic. Winds bobbin as you sew. Large capacity round bobbin. Light running. New model stand and cabinet. Surprisingly low in price. Easy terms.



Erasmus Gorshe  
1030 East 66th Place  
Corner St. Clair  
HEnd. 4245

**Vsem Slovencem,**

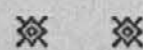
ki čitajo angleško, kakor tudi staršem, ki želijo dati svojim odraslim sinovim in hčeram v roke dobro knjigo, priporočamo krasno novo povest

**Grandsons**  
(VNUKI)

KATERO JE SPISAL

**Louis Adamic**

Avtor 'The Native's Return', 'Laughing in the Jungle' in 'Dynamite'



To je povest treh vnukov slovenskega izseljenca v Ameriki.

Cena lepo vezani knjigi obsegajoči 371 strani, je \$2.50.

NAROČILA SPREJEMA

**ENAKOPRAVNOST**

6231 ST. CLAIR AVE. — — — — CLEVELAND, OHIO

**Naznanilo**

Cenjenemu občinstvu naznanjava, da sva odprla novo restavrancijo - gostilno

NA

6220 ST. CLAIR AVE.

Pripravljena sva vam postreči z dobrimi jedili, vsakovrstnimi likerji, pivom in vinom.

Josip in Pauline Birk

6220 ST. CLAIR AVE.

# Carica Katarina

## Zgodovinski roman

Z bliskovito naglico navali množica na obe ženski. Komaj sta se zavedli, že je padalo po njih.

Neki orjaški človek dvigne z obema rokama kneževu prijateljico, lepo Gregorjanko, in jo z vsjo silo trešči ob zid. Glava se ji razbije, prikažejo se možgani pomešani s krvjo.

Druga ženska pa pada na kolena. Bila je dražestno dekle iz kirgiške stope, ki ni razumelo ruski. Šele po dogodkih okrog sebe in po kretnjah najbližjih nasprotnikov je spoznala, da se nahaja v smrtni nevarnosti.

Deklica dvigne roki in pokaze na Daškova, kakor da bi hotela reči:

— Ta me je zapeljal, — jaz nisem kriva, temveč on. — on sam je kriv! —

Bilo je zaman.

Neka visoka žena iztrga najbližjemu moškemu dolg in oster nož. Z njim zamahne nad glavo lepe Kirgizinke in zavpije:

— S knezom si jedla paštete in pila kavkaško vino, moja oba otroka pa sta umrla od gladi tam doli na dvorišču! — Nista še pokopana! — Plačaj se Ti! — Rdeče vino, — rdeča kri, taka je pravica! —

Visoka žena prereže z enim samim udarcem grlo mlade deklice.

Truplo nesrečnice se zvali knezu pred noge.

Ko je knez zagledal, da je množica začela s prelivanjem krvi, se prime z obema rokama kapetana Golinskega in začne stokati:

— Golinski, dragi Golinski, v imenu božjem, rešite me — kri! — kri — umoriti me hočejo! — Saj jaz sem knez Daškov!

— Golinski, dragi Golinski, povejte tem norcem, da sem poveljnik trdnjave. — Če me bodo umorili, — se bo carica grozno maščevala, — carica —

V tem trenutku pretrese ozračje strašen grom. Zdelo se je, kot da se bo trdnjava zrušila. V dvorišče, ki so ga orenburški meščani zapustili, je padla granata in se z vsjo silo razpočila.

— Pravkar ste govorili o carici, knez Daškov, — zagrmí načelnik, — poglejte, sedaj vam odgovarja upornik Pugačev! — Carica nam ne bo pomagala! — Carica, ki nam je poslala takega zaščitnika, kakor ste vi, — vladarica, ki svojim podanikom kljub stradanju in nevarnosti ni poslala hrane in pomoči, — taka ženska ne bo več naša carica. — Če bomo branili to trdnjavo še v naprej, jo bomo branili samo zato, ker se nočemo združiti s Pugačevim, s tem razbojnikom!

Golinski si z rokami zakrije obraz.

Čutil je, da ne more rešiti ničesar več. — Toda še enkrat hoče poskusiti. Množico zaprosi, naj pusti kneza Daškova pri življenju. — Naj si ne umaže rok z nič vredneževo krvjo.

— Ne, — ne, on mora umreti! — so vpili ljudje vse vprek vsaki "ne" pa je padel kot kamen na Daškovo glavo.

— Imate prav, prijatelji! — zakliče Golinski. — Ta človek si je zares zaslužil samo smrt. Toda vi ga ne boste sodili! — Zaprite ga in ga oddajte v Petrograd, opraviči naj se pred carico!

— Ne, ne! — sodili ga bomo mi! Pod našimi udarci mora izdihniti! —

— Darujte mu vsaj en dan, da se bo pripravil na smrt! — Medtem bomo pa sestavili zapisnik, dokaz, da nismo delali kakor divjaki in razbojniki! —

— Ne, ne! — on mora takoj umreti! —

— Pustite mu vsaj toliko časa da si bo izprosil pri Bogu milosti! — Ali hočete grešiti? — Brez izpovedi in obhajila vendar ne smete poslati človeka na drugi svet! —

— Ne, — ne! Vemo, kaj je zakrivil. Duhovniku bi mogel edino le reči, da je bil lopov, do kler je hodil po svetu. — Bog noče, da bi tak grešnik molil pred smrtjo! —

— Potem ga vzemite! — reče Golinski z grozo. — Imejte z njim vsaj malo sočutja in ga ne mučite! Ubijte ga hitro! —

In zopet so padale besede kakor težko železno kladivo in udarjale ob Daškovo glavo.

— Ne, ne, naj trpi, saj smo trpeli tudi mi! — Hitra smrt bi bila zanj dobro delo! Ne poznamo usmiljenja, tudi on ga ni poznal!

Golinski zagrabí kneza Daškova in ga trešči med razburjeno množico.

— Tukaj ga imate! — zavpije Golinski. — Ubijte ga — mučite ga — uničite ga! Saj nisem jaz kriv! — Storil sem vse, kar je bilo v moji moči, da bi ga rešil!

Daškov vzkrikne v smrtnem strahu, ko se je znašel v sredini ljudi, ki so zahtevali njegovo smrt.

Ljudje izdero svoje nože, sekire se dvignejo. Že sedaj bi ga bili ubili, če se ne bi v zadnjem trenutku prerinil načelnik skozi razjarjeno množico in s svojim telesom zakril sivega kneza.

— Počakajte, ljudje! — zakliče načelnik. — Svet naj ne poreče, da smo ga umorili! Saj nismo morili, — bodimo njegovi sodniki!

— Vemo, kaj dolgujemo oblasti. Toda samo skrajna sila nas opravičuje, da ga sodimo sami!

— Umaknite se, meščani! Te ga nič vredneže bomo sodili. Za kar se bo izreklo sodišče, to se bo zgodilo! — Če ga bo sodišče oprostilo, ga bomo izpustili. Če bo pa obsojen, ga umorite takoj! —

— Jaz bom tožnik, obrambo pa naj prevzame kapetan Golinski. —

— Kapetan Golinski, ali hočete braniti obtoženca? —

— Branil ga bom! — V sobi je naenkrat zavlada grobna tišina. — Slišali bi iglo, če bi padla na tla.

Načelnik da znamenje in v ospredje pride okoli dvajset najodličnejših orenburških meščanov. Postavijo se v polkrogu okoli kneza.

Daškov je stal med njimi, načelulo se mu pa pojavile debele znojne kaplje.

Obleden je bil v svojo dragoceno domačo obleko, ki jo je imel na sebi, ko je kartal s prijateljicami. Oškropljen je bil s krvjo umorjene Kirgizinke.

Ko je slišal, da ga mislijo soditi, se je zaiskril v njegovem sreu plamen upanja na rešitev. Njegov pogled postane naenkrat oblasten in zapovedovalen, v njem pa se izvno porodi njegova stara predrznost.

Najstarejši orenburški meščan začne razpravo:

— Meščani in meščanke orenburške! — zakliče. — Človek, ki ga bomo sedaj sodili, je bil mogočen in oblasti željan gospod. Carica Katarina ga je poslala k nam, da bi sodil, vodil pole in s pomočjo vojske skrbel za varnost naših krajev. — Kaj hočete reči, javni tožitelj? —

Načelnik odvrne:

— Obtožujem ga, ker nas je zapustil v najnevarnejšem in najobupnejšem položaju. —

— Ko se je Pugačev približeval, mu je prepustil knez Daškov naše mesto na milost in nemilost!

— Namesto da bi poslal, kakor je bila njegova sveta dolžnost, na razbojnike vojsko, je prepustil knez Daškov naše hiše, cerkve in šole upornikom, da delajo z njimi kar se jim zljubi. — Vsi smo postali berači po njegovi krivdi. Toda to še ni vse:

— Zagrešil je še slabše in podležje dejanje kakor je ta lo-povščina. Pred nami je dal ne-usmiljeno zapreti vrata te trdnjave.

— Šele po dolgi prošnji nam je dovolil, da se lahko skrijemo za zunanji obzidje. Tu smo preživeli deset strašnih dni.

— Spali smo na kamenju, hranili so nas kakor živali, niso nam dali zdravnikov in sovražne krogle so padale in pobijale naše otroke. Samo ena njegova beseda bi nas rešila tega trpljenja. Toda ne, on se ni zmisлил, da bi jo rekel.

— Vrhunec moje obtožbe pa vsebuje zapoved, ki jo je izdal pred pol ure.

— Zapovedal je streljati na nas, na podanike carice Katarine. Če bi ta človek ne zakrivil drugega, temveč izdal samo to zapoved, bi zaslužil smrt! Pri-

### Naprodaj

Poznani kovač J. Glač ima naprodaj farmo obstoječe iz 4 akrov: 7 milj iz Collinwooda na Miner Rd., blizu Chardon Rd., na farmi je zidana hiša, gospodarsko poslopje, prostor za ples, 2 prostora za balinacni in veliko sadnega drevja. Se proda poceni. Naprodaj ima tudi hišo z 9 sobami na 141 cesti blizu Fisher Body. Oglasite se na 13408 St. Clair Ave., ali pokličite GL. 3963.

### Mlekarna naprodaj

Proda se dobroidoča mlekar-na v sredini slovenske naselbine. Poizve se na 1368 East 53 St.

### Išče se

Priletna ženska med 40 do 45 let stara dobi delo za hišna o-pravila in za streči pri bolni ženi. Poizve se na 15232 Waterloo Road.

### Hiša naprodaj

Hiša za dve družini po 4 sobe in kopalnica, za vsako, vse pre-delano in moderno urejeno. — Proda se poceni ali pa zamenja za posestvo v Pennsilvaniji. — Vprašajte ali pišite na John Lakota, 436 East 158 St.

teljeli, zato Vam predlagam: — Ubijmo kneza Daškova in sicer takoj. Toda smrt ne sme biti poštna vojaška smrt, ker ta človek ni vreden smodnika in krogle. Z enim udarcem mu raz-bijmo glavo, v kateri se je po-rodilo toliko hudobnih in podlih misli! —

Množica soglasno pritrjuje. Knez Daškov dvigne svoje drh-teče roke h Golinskemu, toda kapetan mu obrne hrbet.

— Kapetan Golinski, — ga vpraša najstarejši meščan, — kaj odgovarjate na obtožbo, kot branilec tega človeka? —

— Nočem, — odgovori kape-tan, — pobijati niti ene obtož-be! —

Tudi sam sem bil priča in vem, kako je bil knez Daškov napram Vam trd in neusmiljen. Sam sem slišal njegovo zapo-ved, da naj streljamo na Vas, če bi poskušali s silo udeti. Toda zagotavljam Vam, da bi se to nikdar ne zgodilo. Vojaki tuj pre-j obrnili puške proti njemu, kakor pa da bi streljali svoje brate.

Njegova okrutna zapoved Vam torej ni škodovala. —

— Opomnil bi Vam rad, da gre za starčka, ki si je pridobil v svojih mladih letih veliko za-slugo za domovino.

— Carica Katarina ga ni zas-tonj odlikovala z visokimi vo-jškimi častmi. Toda to ni več oni Daškov, ki je vodil nekoč svoje vojake od zmage do zma-ge.

— Daškov je sedaj otročji, neumni starček! — Človek, ki si je z vinom in grešnim življen-jem uničil svoje živce. — Brez dvoma bi ta človek ne bil tako okruten, če bi bil popolnoma zdrav.

— Hočete-li norca umoriti? — Prosim vas, da kneza Daš-kova zaprete in ga pustite v za-poru, dokler bo trajalo oblega-nje. Potem ga bomo poslali v Petrograd in ga predali vojne-mu sodišču.

— Bratje, — konča kapetan Golinski svoj govor, — živimo v težkih dneh. — Ne dajte, da bi sledila tej nesreči, ki je nismo sami zakrivali, druga, še hujša, ki bo pa ležala na naših dušah. Sodite po svoji vesti!

— Prosim vas, prijatelji, ne ubijte in se ne maščujte nad tem neumnim starcem! —

Grobna tišina je zavladała v sobi, ko je kapitan Golinski kon-čal.

— Sodišče, ki je izbrano iz-med meščanov se bo posvetovalo in odločilo o usodi kneza Daškova, — javi najstarejši me-ščan.

Čez malo časa odide dvajse-torica mož v sosedno sobo na posvetovanje.

Vrata se za njimi zapro. Člo-vek pa, ki bo v kratkem času slišal svojo obsodbo, ostane od strahu drgetaj med množico.

### 58. POGLAVJE Obsodba

Nesrečnež se Golinskemu za-smili. Kapetan pokliče nekega častnika in mu zapove, da pri-nese stol knezu Daškovu.

— Sedite! — mu zašepeta kape-tan. Knez Daškov omahne na stol.

— Kapetan Golinski, — reče tiho Daškov, — ah, dragi moj kapetan Golinski, da bi vas bil vsaj ubogal! — Ali pa, da bi vsaj ne prišel v ta prokleti kraj! —

— Toda carica me je poslala sem. Ona je želela, da bi se ni-kdar več ne vrnil v Petrograd. Sedaj je dosegla, kar je hotela!

— Ali mislite, da me bodo ti grozni ljudje zares ubili? — Mi-slite-li, da se bodo upali ubiti mene — kneza Daškova? —

— Gospod — odvrne zamol-ko Golinski, — dobro bi bilo, da bi se spravili z Bogom. Grešili ste, tem nesrečnežem ste prizadejali marsikatero krivico. Igrali ste se z ljudmi, ki so bili obupani do brezumja, sedaj bo-Ste pa sami zgoreli v plamenu, ki ste ga zanetili! —

— Unreti — zastoka Daškov.

Umorili me bodo — To je straš-na usoda. Dragi kapetan Golin-ski, še noben Daškov ni umrl na tako sramotne način. Jaz sem prvi!

— Saj nisem storil ničesar hudega! — zakliče strahopetec. — Mar sem se v čemer pregrešil? Kdo mi more kaj dokazati? —

— Kdo se predrzne trditi, da sem s svojimi podložniki kedaj nečloveško postopal? —

— Spomni se na Olgo! — mu nenaodoma zašepete neznani možki glas v uho.

Daškov se zdrzne. Obrne se in opazi mladeniča, ki ga je z na-prsih prekrizanimi rokami poro-gljivo motril.

— Ta mladenič je bil gluhonemi Kola. —

— Mar ni ta človek gluhonem? —

**DR. L. A. STARCE** Pregled oči Ure: 10-12, 2-4, 7-8 6411 St. Clair Ave.

**WELDING SCHOOL** Gas Welding na vseh stvareh spadajočih v to o-brt; 16 tečajev za \$40. Wel-dam tudi druge stvari, naj-sibo pri avtomobilu ali kaj drugega. Za pojasnila se o-brnite na **FRANK OBREZA** 6702 St. Clair Ave.

**JOS. ŽELE IN SINOVI** POGREBNI ZAVOD Endicott 0583 6502 ST. CLAIR AVE. Avtomobil in bolniški voz redno in ob vsaki uri na razpolago. Mi smo vedno pripravljene za najboljšo posrežbo **COLLINGSWOODSKI URAD:** 452 East 152nd Street Tel.: KEmore 3118

**SLOVENSKI POGREBNIK** Kadar potrebujete pogreb-nika, pokličite **KARNO-VICH POGREBNI ZA-BULANČNA POSREŽBA** po dnevi in po noči. **MR. KARNOVICH JE ČLAN SSPZ IN SNPJ**

**ONLY IN NORGE DO YOU GET THE PLUS VALUE OF ROLLATOR REFRIGERATION** Part of the plus value in Norge is the plus cold-making power of the Rollator. It is able to make more cold than you'll ever need, is simple in construction, smooth in operation, uses hardly any current, is almost everlasting. By actual test, the Rollator improves with use. The extreme efficiency and dependableness of the Rollator is the basis of saving in both food and refrigeration. Rollator Refrigeration enables Norge owners to save up to \$11 a month.

**THE ROLLATOR... Smooth, easy, rolling power provides more cold — uses less current.**

**SEE THE NORGE BEFORE YOU BUY** ONLY IN THE NORGE WASHER DO YOU GET THE PLUS VALUE OF Autobuilt TRANSMISSION

Daškov ni mogel odvrniti svoje-ga pogleda z mladeniča. Zdelo se mu je, kakor da je njegove u-sode, njegove sramotne usode kriv ta človek.

Morda je slutil tudi resnico. Kola je razjaril in opogumil množico na dvorišču. Kola je bil pogumni mladenič, ki je že pred nekaj dnevi pozival orenburške meščane na upor proti nečlove-nim odredbam kneza Daškova.

Kola je bil prvi, ki je navalil s sekiro na glavna vrata notranje trdnjave. Kola je bila duša cele ga upora.

(Dalje prihodnjt)

**SLOVENCI IN JUGOSLOVANI** Pridite posebno ob sobotah zvečer in v College Inn, 1595 Niles Rd., v predmestju Warren O., na glavni cesti med Warren in Niles, O. — Dobite dobro pijačo, prigrizek in zavrtite se lahko ob zvokih samih klasičnih melo-dij. Na svidenje

**Anton Simčič** Nekdanji učitelj godbe v Cle-velandu.

Oglašajte v — "Enakopravnosti"

## Tri dnevni program

v avditoriju S. N. Doma, 6417 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio katerega priredijo učenci in učenke Slovenske šole in Jugoslovan-ske šole moderne umetnosti, **OB ZAKLJUČKU ŠOLSKEGA LETA 1935-36,** POD POKROVITELSTVOM Prosvetnega kluba S. N. Doma, V DNEVIH: **22., 23. in 24. MAJA, 1936**

V PETEK, 22. MAJA: ob 6. uri zvečer se otvori razstava slik učencev Jugoslovanske šole moderne umetnosti, katere poučuje slovenski slikar, umetnik H. Gregorj Prushek; razstavljenih bo nad 70 najnovejših del naše mladine.

Ob osmih zvečer se prične program in sicer govori predsednik S. N. Doma, Frank Somrak; govori spoštovani slovenski sodnik Frank J. Lausche; nastopi v solosepu Mrs. Mary Ivanusch; na harmoniko igra Stanley Godynajev; nastopijo še drugi pevci in pevke kot tudi razni mladi talentje. Vstopnina samo 10c.

V SOBOTO, 23. MAJA: razstava slik odprta od 2. ure popoldne naprej. Vstopnina do 6. ure zvečer samo 10c, od 6. ure ure naprej 25c. Zvečer ob 8. uri se prične program s sledečim sporedom: "OH, TA POLONA!" BURKA V DVEH DEJANJUH Igrajo učenci Slovenske šole S. N. Doma, pod režijo učiteljice Mrs. Mary Ivanusch. **OSEBE:**

Dr. Kopriva Theresa Kalister  
Polona, njena dekla Elsie Hrovat  
Gospa Smrečnik, prijateljica Koprive Esther Mramor  
Nežika, kuharica pri dr. Koprivi Anna Čebul  
Ema, njena prijateljica Albina Ivane  
Milica, služabnica pri baronici Margaret Stefanič  
Lizka, služabnica istotam Josephine Makše  
Prvo dejanje se godi pri dr. Koprivi, drugo pri baronici.—Sledi:  
"PRIZOR NA VASI"  
PRIPREDIL EDWIN PRIMOSHIC

Ivanka Florence Mramor  
Minka Julia Petermel  
Maček Anton Grđina  
Micka Jennie Lesar  
Mihec John Rus  
Franca Mildred Marr  
Aneka Mary Klemenčič  
Metka Stephanie Arko  
Janko Anton Šilo  
Baržunova Metka Josie Mišič  
Miklavčev lenuh Anton Ferfolia  
Vaški godce Louis Arko  
Drugi muzikantje: Nettie Sraja, Josie Kozelj, Esther Mramor  
Špela Florence Suštar  
Urška Violet Švilgel  
Stanko Emil Adamič  
Vaški nagajivec Frank Glažar  
Plesalci: Anton Sterle, John Rus, Anton Ferfolia, Louis Tomšič, Frank Suhadolnik, Joseph Grđina; plesalke: Zora Glažar, Florence Mramor, Olga Janchar, Margaret Tavčar, Dorothy Tavčar, Jennie Lesar; ostali vaški otroci; učenci in učenke šole. Pevske in plesne točke spremlja na klavir Mrs. Irma O'Hern.  
V NEDELJO, 24. MAJA: se razstava slik učencev Jugoslovanske šole moderne umetnosti, nadaljuje in sicer od 2. ure popoldne naprej. Vstopnina samo 10c, popoldne ali zvečer. Ob 8. uri zvečer se prične program in nastopi pevski zbor "Zarja," odsek soc. kluba. Zapeli bodo več lepih pesmi. Razstava slik se bo zaključila vsaki večer ob 11. uri. V prizdiku se bo serviralo okusno in hladilno pijačo ter prigrizek, vse tri dni. Ves čisti preostanek te priredbe gre v šolski sklad blaga-je S. N. Doma in se ga bo rabilo le za vzdrževanje teh šol. Cenjeno občinstvo, ob blizu in daleč vlijudno važno, da si ogledate razstavo in se udeležite priredbe v soboto zvečer, 23. ma-ja, ki bo nekaj prav ljubkega, da se bo vsem dopadlo! Prijazno vabi Prosvetni klub S. N. Doma.

**SPOMINI** Spominški Dan pride k nam enkrat na leto, da nas spominja prvič na možo, ki so nosili uniforme te dežele, da so ohranili vse kar stoji za našo zastavo.  
**AUGUST F. SVETEK** LICENSED FUNERAL DIRECTOR 478 E. 152ND ST. KENMORE 2016

**FRANK ZAKRAJŠEK** Slovenski pogrebnik 1105 NORWOOD RD. ENdicott 4735

**ONLY IN NORGE DO YOU GET THE PLUS VALUE OF ROLLATOR REFRIGERATION**  
Part of the plus value in Norge is the plus cold-making power of the Rollator. It is able to make more cold than you'll ever need, is simple in construction, smooth in operation, uses hardly any current, is almost everlasting. By actual test, the Rollator improves with use. The extreme efficiency and dependableness of the Rollator is the basis of saving in both food and refrigeration. Rollator Refrigeration enables Norge owners to save up to \$11 a month.  
THE ROLLATOR... Smooth, easy, rolling power provides more cold — uses less current.  
SEE THE NORGE BEFORE YOU BUY  
ONLY IN THE NORGE WASHER DO YOU GET THE PLUS VALUE OF Autobuilt TRANSMISSION  
When you buy a new washer, you expect it to give you years of quiet, dependable, trouble-free service. But do you realize that, from the standpoint of dependable performance, the most important part of a washer is the part you never see? It's the transmission. And only the Norge washer has the "Autobuilt" transmission, with its system of "take-up points" which makes the Norge truly a life-lasting washer.  
SUPERIOR HOME SUPPLY 6401-05 Superior Ave. **NORGE**